

Afstemning

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 52: Forslag til lov om ændring af kildeskatteloven, virksomhedsskattebogen, konkursskattebogen og boafgiftsloven. (Ægtefællers fordeling af resultat fra fælles drevet erhvervsvirksomhed og lempelse af beskatningen af gaver mellem ugifte samlevende m.v.).

Af skatteministeren (Carsten (Koch)).
(FremSAT 29/10 97).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Erik Mortensen (S):

Med lovforslaget her må man sige, at ligestillingssagen tager et stort skridt i fremadgående retning, og det er helt aktuelt her også, at et længe næret ønske indfries, nemlig hos selvstændige erhvervsdrivende ægtefæller – vel at mærke i samme firma, for nu får man mulighed for på lige vilkår at kunne benytte eller, lidt afhængig af temperamentet, at udnytte skatte- lovgivningen.

Tidligere har det været sådan, at hvis man som ægtefæller har haft samme firma eller været i samme firma, har man måttet dele overskuddet i henhold til gældende lov, og det vil sige enten en direkte aflønningsmodel af den ene ægtefælle eller ved at bruge loven om medhjælpende ægtefæller, og det giver nogle begrænsninger netop i forbindelse med overskudsdelingen.

Her gives der så mulighed for, at man kan dele lige over, vel at mærke hvis man opfylder de betingelser, som er indskrevet i lovforslaget, om, at man selvfølgelig skal opfylde kravene om ligelig deltagelse, både arbejdsmæssigt og økonomisk.

Anden del af lovforslaget afspejler vel også til en vis grad tidens trend og i hvert fald tidens familiemønstre, for her er der primært tale om lov om gaveafgifter. Hidtil har det jo været sådan, at der imellem ægtefæller og børn og bedsteforældre i direkte linje kan overføres et bestemt beløb, i underkanten af 42.000 kr., skattefrit pr. år, men den mulighed har ikke været til stede for samboende, og hvis der i en sådan forbindelse også er plejebørn inde i billedet.

Det bliver der lempet på nu, så man tilnærmer sig de tilstande, der hersker for ægtefæller og deres børn og bedsteforældre, dog således at der inden for beløbsrammen stadig væk skal svares 15 pct. i afgift. Til gengæld kan bofællesskaber og andre sammensætninger end netop samlevende par indgå i ordningen. Så der er tale om både en bred og en mere liberal ordning. Betingelsen er også her nogle kriterier for samlivets varighed – mindst to år – og at plejebørnenes status i familiesituationen skal være af mindst 5 års varighed.

Alt i alt mener jeg, at der her er tale om en imødekommelse af nogle klare ønsker, og Socialdemokratiet kan derfor helt klart støtte forslaget.

Svend Aage Jensby (V):

Jeg synes, at hr. Erik Mortensen på udmærket vis gennemgik essensen i lovforslaget, og jeg vil sige, at det drejer sig om fordeling af resultatet fra en fælles drevet virksomhed og så en lempelse af beskatning af gaver mellem ugifte, samlevende og visse andre.

Den gennemgang var korrekt og loyal, og jeg skal derfor ikke bruge vores tid på at foretage den samme gennemgang, men blot tilkendegive, at vi ser overordentlig positivt på dette forslag og kan støtte det, og vi ser gerne, at det træder i kraft i år.

Elisabeth Ehmer (KF):

Det Konservative Folkeparti har ventet på lovforslagets fremsættelse. Vi er derfor glade for, at skatteministeren nu fremsætter dette forslag, der forbedrer ægtefællers skattemæssige situation, når de sammen driver en erhvervsvirksomhed. Hidtil har disse ægtepar været henvist til at anvende reglerne om medarbejdende ægtefæller eller reglerne om lønaftale ved fordeling af virksomhedens overskud, således som den socialdemokratiske ordfører så udmærket har gjort rede for det.

Jeg forstår lovforslaget således, at ægtefællerne mere eller mindre er interessenter, at der er tale om en reel arbejdsindsats, der lægger beslag på en betragtelig del af ægtefællernes arbejdskraft, at ægtefællerne hæfter solidarisk for virksomhedens forpligtelser, og at økonomiske fordelinger er saglig begrundet i virksomhedens drift. Der er tale om et lovforslag, der fremmer ligestillingen.

For så vidt angår anden del af lovforslaget, boafgiftsloven, går forslaget ud på en lempelse af beskattningen af gaver mellem ugifte samlevende og gaver til plejebørn, således at disse ikke blot boafgiftsmæssigt, men også i relation til gaveafgift ligestilles med andre nærtstående. Ægtefæller og samlevende ligestilles herved i højere grad, om end ikke fuldstændigt.

Alt i alt finder Det Konservative Folkeparti lovforslaget fornuftigt. Vi er indstillet på at støtte dette og ser frem til og glæder os til de videre drøftelser i Skatteudvalget.

Anni Svanholt (SF):

Da SF's skattepolitiske ordfører ikke kan være til stede i dag, skal jeg på ordførerens vegne fremføre SF's synspunkter, og det kan også gøres meget kort.

SF støtter den ligestilling, der gennemføres med lovforslaget.

Frank Aaen (EL):

Det er også Enhedslistens udgangspunkt at støtte det her lovforslag. Vi vil dog lige have mulighed for i udvalget at kigge lidt på den del, der har at gøre med selvstændige erhvervsdrivende, at vi ikke dér åbner et hul, som er uhenigtsmæssigt.

Men som udgangspunkt er vi villige til at støtte det samlede lovforslag ud fra en ligestillingsbetragtning.

Kim Behnke (FP):

Dette lovforslag har vi glædet os til længe. Af de mange, mange, mange henvendelser, vi får på vores kontorer af skattepolitisk karakter, fremgår det, at der er rigtig mange, der ikke har kunnet forstå, hvordan den gældende lovgivning har været skruet sammen.

Det her forslag fik så den pudsige skæbne, kan man sige, at det blev omtalt i pressen, længe før det blev fremsat i Folketinget, og jeg skal rigtig love for, at der var mange, der lagde mærke til det, og som henvendte sig og spurgte,

om forslaget var på vej, osv. På det tidspunkt havde vi ikke engang set et aftryk af det endnu.

Så det er vores opfattelse, at det er et forslag, der er rigtig mange mennesker der glæder sig til. Det er et forslag, Fremskridtspartiet kan støtte, ikke nødvendigvis ud fra en ligestillingsbetragtning, men ud fra en rimeligheds- og retfærdighedsbetragtning. Det er en nødvendig modernisering af vores skattelovgivning, og den støtter vi fuldt ud.

Poul Nødgaard (DF):

Det foreliggende lovforslag støtter Dansk Folkeparti meget stærkt. Vi kan faktisk sige, at det er – jeg ved ikke, om det er en udløber af en konkret sag, men jeg har i hvert fald set en konkret sag om et frisørægtepar, der drev hver sin adskilte virksomhed, og alligevel blev det manden, der blev sat til at få hele indkomsten, mens hustruen kun fik, hvad der kunne gives til en medhjælpende hustru.

Det er et flot og godt forslag, og jeg håber, at det kan få en hurtig gang gennem Folketinget.

Skatteministeren (Carsten Koch):

Jamen det er der jo ikke meget at sige til. Der er ingen, der rigtig vil diskutere noget – ikke engang ikrafttrædelsen kan vi blive uenige om.

Så jeg må konstatere, at dette forslag får en forhåbentlig hurtig og let gang gennem udvalgsarbejdet.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 36:

Forslag til folketingsbeslutning om undersøgelse af generationsskiftevilkårene for små og mellemstore virksomheder.

Af Sonja Albrink (CD) m.fl.

(Fremsat 28/10 97).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Skatteministeren (Carsten Koch):

CD har fremsat et forslag om nedsættelse af en kommission til undersøgelse af generationsskiftevilkårene for små og mellemstore virksomheder. CD forestiller sig et bredt sammensat udvalg med repræsentanter for såvel arbejdstagere og arbejdsgivere som erhvervsorganisationer samt berørte ressortministerier.

Det drejer sig om at undersøge mulighederne for generationsskifte til personer såvel inden for familien som til virksomhedens nære medarbejdere. Det drejer sig om at lette mulighederne for skattemæssig succession, og det er specielt de tilfælde, hvor der overdrages goodwill, forslagsstillerne tænker på.

CD henviser til en kommissionsbetænkning fra 1987 om generationsskiftets skatter og afgifter. Den blev afgivet af et udvalg, der var nedsat af Skatteministeriet. Udvalget havde 16 medlemmer; heraf var de syv udpeget af forskellige erhvervsorganisationer, to var udpeget af revisororganisationerne, og én var udpeget af Advokatrådet og Skattelovrådet, én repræsenterede Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, mens seks repræsenterede forskellige ministerier.

På mange måder syntes sammensætningen af udvalget dengang at svare til de forestillinger, som CD synes at have i dag. Et flertal bestående af 10 medlemmer af dette udvalg anbefalede at gennemføre succession ved familieoverdragelser. De pågældende 10 medlemmer var udpeget af erhvervsorganisationerne, revisororganisationerne, Advokatrådet og Skattelovrådet. De øvrige medlemmer kunne ikke anbefale dette. Forslaget om succession ved familieoverdragelse er jo efterfølgende blevet gennemført.

Det samme flertal anbefalede endvidere at gennemføre succession ved overdragelse til nære medarbejdere. Dette er til gengæld ikke

blevet gennemført, men det er det emne, som CD nu tager op igen.

En virksomhed kan drives i selskabsform og som personligt drevet virksomhed. En virksomhed, som drives i selskabsform, overdrages ved, at aktierne overdrages. Overdragelse af aktier udløser en avanceskat. De regler, der gælder, sikrer, at avancen beskattes på samme måde som udbytte. Herved opnås, at indkomsten beskattes ens uanset dens fremtrædelsesform.

Overdragelse af en virksomhed i personligt eje udløser også avanceskat. Der kan være tale om avanceskat i form af genvundne afskrivninger på bygninger, på driftsmidler m.v. Der kan også være tale om beskatning af goodwill, beskatning af fortjeneste og genvundne afskrivninger på lejemål, der overdrages til den nye ejer, beskatning af fortjeneste på varelagere osv.

Også her gælder, at reglerne et godt stykke sikrer, at indkomst beskattes ensartet uanset fremtrædelsesformen.

Specielt for genvundne afskrivninger gælder, at afskrivningslovene sikrer virksomhedsejeren en vis valgfrihed med hensyn til, hvor hurtigt der afskrives, uden at det offentlige blander sig i, om bygninger, driftsmidler m.v. virkelig taber værdi i samme tempo og i samme omfang som afskrivningerne.

Modstykket til denne valgfrihed er så, at der sker beskatning ved overdragelse. Det hænger altså organisk sammen med denne rimelige valgfrihed, der er med hensyn til afskrivningsprofil. Det synes jeg man skal have i erindring.

Generelt set betød skattereformen fra 1993, at indkomster i højere grad beskattes ens – det er jo en af grundpillerne i skattereformen fra 1993 – uanset om fremtrædelsesformen er løbende indkomst, om det er avance ved afståelse eller hvad.

Succession er en måde at undgå avanceskat på. Ved succession i en overdragelse af aktier skal erhververen til gengæld, hvis erhververen senere ønsker at videresælge, bruge den oprindelige overdragelsens anskaffelsessum. Ved videresalg betyder successionen altså, at erhververen får en større fortjeneste end ellers.

Det gælder selvfølgelig kun, hvis videresalget ikke selv kan ske ved succession. Ved succession i aktiver, der afskrives, får erhververen til gengæld et lavere afskrivningsgrundlag. Det skyldes, at erhververen overtager overdragelsens afskrivningsgrundlag. Det er jo det, der ligger i successionen. De aktiver, der er tale om, er